

Til
Andebu kommune

GJENNESTADTUNET 85
3160 STOKKE
TLF.: 410 67 532
VESTFOLD@JORDVERN.NO
WWW.JORDVERN.NO
ORG.NR.: 913 061 284

Stokke, 01.09.2015

Rullering av kommuneplanen i Andebu - høringsuttalelse

Sammendrag og konklusjon

Jordvern Vestfold ber Andebu kommune ta ut områdene A01, A04, K13 og K20 og justere den langsiktige utviklingsgrensen slik at matjordarealene i disse områdene ikke omdisponeres eller innsnevres. Videre er det ikke akseptabelt å bruke matjord til å bygge fritidsbebyggelse og område A07 må tas ut av planen. Arealene er i bruk og vil trenge videre til matproduksjon for å møte behovet til en stadig økende befolkning.

Det kan synes som at kommunen ikke har utnyttet fortetningspotensialet som RPBA legger opp til og Jordvern Vestfold ber kommunen vurdere dette på nytt før nye arealer legges ut til nedbygging.

1. Innledning

Matjorda er det direkte grunnlaget for både produksjon og beredskap knyttet til mat. Jordvern Vestfold arbeider for at matjorda i fylket vårt blir reservert til produksjon av mat. Planer etter Plan og bygningsloven er et viktig virkemiddel for å sikre at utbygging av samfunnet ikke skjer på bekostning av matjorda. Jordvern Vestfold har valgt å kommentere noen sentrale planfaglige kriterier og politiske forutsetninger i foreliggende planrevisjon fordi disse kan ha/har en direkte påvirkning på forbruk av matjord.

Andebu er en viktig landbrukskommune i Vestfold. 14 % av arealet er matjord. Det er besluttet at Andebu blir en del av nye Sandefjord kommune fra 2017. Det synes rimelig å anta at arbeidet med en kommuneplan for den nye kommunen starter om kort tid. I kommunesammenslåingsprosessen har det gjentatte ganger blitt pekt på at Andebu vil kunne ta en høyere del av befolkningsveksten i den nye kommunen uten at det vil måtte gå på bekostning av matjord. Jordvern Vestfold hadde derfor helst sett at alle de tre kommunene hadde avventet rullering av sine kommuneplaner inntil det er klart for en ny felles plan.

Kommunen har lagt Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) til grunn for sitt kommuneplanarbeid. Det er bra. Jordvern Vestfold er særlig opptatt av at retningslinjene om forvaltningen av matjord i RPBA kapittel 2.1 følges opp, at kommunen er tro mot langsiktige utviklingsgrenser og at kommunen utnytter arealene godt nok. Effektiv arealbruk er viktig for vern av matjorda. Innenfor de langsiktige utviklingsgrensene skal matjord omdisponeres så sent som mulig i perioden fram mot 2040 og først etter at fortetningspotensialet er tatt ut i eksisterende boligområder. Utenfor de langsiktige grensene skal jordvernet ha avgjørende betydning.

Hvis nye Sandefjord klarer å kanalisere mer av sin boligvekst til områder som ikke berører matjord i Andebu, så ser Jordvern Vestfold positivt på å justere langsiktige grenser i Andebu. Denne planen baserer seg på 1,5 % befolkningsvekst som forutsatt i RPBA. Dermed mener vi at kommunen ikke skal

omdisponere mer matjord i denne planperioden, verken innenfor eller utenfor de langsiktige grensene.

2. Nasjonale føringer innenfor mat- og beredskapspolitikken

Av hensyn til den sterke befolkningsveksten som SSB anslår i landet vårt fram mot 2030, vedtok Regjeringen i Meld. St. 9 (2011 – 2012) "Velkommen til bords" å øke norsk matproduksjon med 20 % (1 % pr år i perioden 2010 til 2030). Det er den omtalte nasjonale målsetningen som ligger til grunn for regionale føringer i RPBA (Regional plan for bærekraftig arealpolitikk) vedtatt i 2014 om økt matjordareal i Vestfold (Samfunns mål 2) og om økt matproduksjon i Regionalt næringsprogram for landbruket i Vestfold 2012 – 2015. Som kommunalt planorgan er det kommunestyrets ansvar å sørge for at nevnte mål også blir styrende for kommuneplanen.

3. Planlegging i en overgangsfase

Bystyret i Sandefjord og kommunestyrene i Stokke og Andebu har vedtatt at de tre kommunene skal slå seg sammen til en kommune fra 1.1.2017. Vedtaket er godkjent av Regjeringen. Inntil det er utarbeidet og vedtatt en ny kommuneplan for den nye kommunen, vil kommuneplanen for den enkelte kommune fungere som en kommunedelplan.

Det er god grunn til å vise følgende areal- og befolkningsregnskap for nye Sandefjord kommune for både planleggere og politikere i Andebu kommune. Det viser at Andebu har mye "potensielle utbyggingsområder" som ikke tar matjord og god plass per innbygger i dag. Det krever allikevel politisk vilje til å styre arealpolitikken slik at veksten faktisk skjer her.

Tabell 1. Dyrka og dyrkbar jord i forhold til landareal i km²

Arealer i km ²	Stokke	Andebu	Sandefjord	Sum	Norge
Fulldyrka	39,7	25,8	35,6	101,1	8 695
Dyrkbar jord	14,1	5,4	10,8	30,3	12 342
Sum	53,8	31,2	46,4	131,4	21 037
Landareal	115,5	182,6	118,6	416,7	321 771
% fulldyrka	34,4	14,1	30,0	24,3	2,7
% fulldyrka + dyrkbar	46,6	17,1	39,1	31,5	6,5

Kilde: Skog og landskap

Tabell 2. folketall pr 1. kvartal 2015

Folketall	Stokke	Andebu	Sandefjord	Sum	Norge
Totalt	11 506	5 860	45 281	62 647	5 109 056
Folketall pr km ²	99,6	32,1	381,8	150,3	13,3

Kilde: SSB

Tallmaterialet viser nokså entydig at for å verne matjorda, må mye at framtidige utbygging i nye Sandefjord kommune foregå i dagens Andebu kommune.

4. Kommentarer til enkeltområder og forholdet til RPBA

4.1 Områder som berører matjord

Følgende fremtidige boligområder berører matjord: A01 og A04(i Andebu sentrum) og K13 og K20 i Kodal, samt område A07 for fritidsbebyggelse.

Jordvern Vestfold mener at vi både av hensyn til egen matberedskap og av etiske hensyn i en verden hvor 1 milliard mennesker allerede lever under sultegrensen ikke kan bygge ned matjord til fordel for bolig, næring eller fritidsbebyggelse. Det begrunnes også med hensynet til RPBA (se under).

4.2. Forholdet til RPBA

RPBA har en planperiode som strekker seg fram til 2040. I forhold til matjorda og landbruksnæringen inneholder RPBA mange viktige strategier, effektmål og retningslinjer. En konsekvens av at kommunene får tilgang på utbyggingsgrunn, også på matjord, nær byer og tettsteder er:

- Behovet for både arealer til boligbygging og regionale næringsarealer er dekket fram til 2040
- Det settes en sammenhengende utviklingsgrense ("markagrense") rundt byer og tettsteder. Det er ikke anledning til sentrumsutvikling utenfor langsiktig utviklingsgrense. Langsiktig utbyggingsgrense skal vises på arealplankartet
- Sterke og konkrete retningslinjer om intensiv utnytting av både nye utbyggingsarealer og allerede utbygde arealer
- Rekkefølgebestemmelser innenfor utviklingsgrensa som sier at kommunen må utsette utbygging på matjord til slutten av planperioden for RPBA (som går fram til 2040)
- Utenfor langsiktig utbyggingsgrense er det ikke anledning å bruke matjord til boligformål

Jordvern Vestfold kan ikke se at dette er dokumentert for Andebus del og vi mener kommunen må ta ut nevnte områder som direkte eller indirekte påvirker matjorda og justere den langsiktige utviklingsgrensen slik at ytterligere matjord ikke berøres.

Vi kan heller ikke se at eksisterende byggeområder er fullt ut utnyttet slik at arealer som berører matjord på innsiden av den langsiktige utviklingsgrensen kan bygges ned i denne perioden.

5. Utfyllende bestemmelser

For at mål og retningslinjer for matjorda vedtatt i RPBA også skal gjelde for den kommunale planleggingen, foreslår Jordvern Vestfold at "Retningslinjer for arealplaner" i Kapittel 2.1. om landbruk (side 28 i RPBA plandokument) punkt 2.1.1 a og b og punkt 2.1.2 inntas i utfyllende bestemmelser i arealdelens tekstdel.

Jordvern er logisk – vi blir stadig flere mennesker.

Det interessante i framtidens arealplanlegging blir derfor ikke å unngå nedbygging av matjord, men

å arealplanlegge for økt matproduksjon.

Kommunen er myndighet over både matjorda og arealplanlegging.

Jordvern Vestfold ønsker lykke til med dette!

Vennlig hilsen

Vidar P. Andresen

Leder

Mobil 90841995/ 41067532

vestfold@jordvern.no